

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Pastorum Sive Instructio Practica Neoparochorum

Dirckinck, Johann

Treviris, 1702

Caput. 23. De Consolatione Pastoralis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51873)

3. Ubi adoleverint, non peccata solum, sed etiam occasiones peccatorum fugiendas ostendat, ut sunt saltus, spectacula, ludi, familiaritates vanæ, periculosa, perniciofa. 4. Post hæc paulatim ad virtutum & devotionis exercitia inducat, matutinas & vespertinas preces persolvere, missam audire, corollam & litanias recitare, libellos pios evolvere doceat. Et 5. ante omnia otiositatem fugere moneat & cum ipse ad hæc omnia præstanda non sufficiat, Parentum, Ludimagistorum & aliorum, qui juvare possunt, industriam excitet, ut quâ pœnis, quâ premiis, aliisque modis cooperentur.

CAPUT XXIII.

De consolatione Pastorali.

Consolatio Pastoralis esse debet, spiritualis, ordinata, mitis & suavis, opportuna ac prudens.

I. In genere omnes tribulatos Pastor consolari potest, ostendendo, 1. Nihil sine Deo fieri, nihil sine numine.

X 7.

mine.

mine. Nam bona & mala, vita & mors, paupertas & honestas à Deo sunt, Ecclesi. 19. Et quidem à Deo tanquam optimo & benignissimo Patre, qui etiam robur & vires dat ad ferendum. 2. Tribulationes signum sunt filiorum Dei & prædestinationis: *Quem enim diligit Dominus, castigat, flagellat autem omnem filium, quem recipit.* Rom. 12. Christus B. V. omnes Sancti quanta passi sunt tormenta? 3. Animetur passione Domini. Lignum eruis omnia dulcorat. 4. Ostendat præmia tribulationibus proposita. *Non sunt condigne passionis hujus temporis ad futuram gloriam, qua revelabitur in nobis,* Rom. 18. 5. Nemo in hoc mundo est sine cruce & tribulatione. *Homo natus de muliere brevi vivens tempore, repletur multis miseriis.* Job. 14. 6. Jubeat meminisse, quoties infernum meruerit vel purgatorium: quis latro gravissima tormenta promeritus, non cum gaudio acceptaret colaphum unum? Licebit etiam in tribu-

tribulationibus ad B. Virginem recurrere. *Respice stellam, voca Mariam, si insurgant venti tentationum.* S Bernard. hom. 2. super missus est.

II. Pauperes consolandi. 1. Exemplo Christi, qui propter nos egenus factus est, cum esset dives. 2. Corinth. 8. 2. Revocet in memoriam, quot millia divitum & sapientissimorum virorum sponte amplexi sint paupertatem. 3. Vita nostra est comœdia, quis non libenter uno die personam mendici ageret, si speret se postea aucturum Regem. 4. Talis quisque est, qualis est coram Deo, non coram mundo. 5. Promissio Christi est. *Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum caelorum.* Matth. 5. Verum major tentatio est de victu & amictu, contra hanc alleget Pastor. 1. Quantam Deus curam se semper habiturum promiserit, & actu habuerit pauperum: nam illi *derelictus est pauper*, Psalm. 9. *Non vidi justum derelictum, nec semen eius querens panem.* Psal. 36. 2. Consideret quot titulos fiducia habeat pau-

pau-

pauper, scilicet quod homo sit, quod Christianus, quod redemptus, servus, amicus Dei & Filius. Quare *facta cogitatum tuum in Domino & ipse te enutriet*. Præsertim cum promiserit: *Petite & accipietis*. Joan. 16.

III. Passi jacturam bonorum temporalium, consolandi à Pastore, proponendo, 1. Quod non sint Domini bonorum, sed administratores: *Dominus dedit, Dominus abstulit*. Aiebat Job. c. 1. Sit nomen ejus benedictum & sancta ejus voluntas fiat. 2. Jactura hæc est signum dilectionis divinæ: qui avem retinere desiderat, alas decurtat, qui ignem cupit extinguere, subtrahit ligna. Mater filio cultrum subtrahit, ne lædat. 3. Si divitiæ sunt spinæ, laquei Dæmonis, cancer depascens, beneficium est ab iis liberari. 4. Convertat mentem ad veras divitias, cœlestes, æternas. 5. Et cum Jobo speret, duplicia restituenda.

IV. Passi jacturam famæ & honoris, consolandi. 1. Exemplo Christi, graviora passi: *Si Dominum Beelzebub*

bub vocaverunt, quanto magis domesticos ejus? Matth. 10. 2. Deus permittit: Dominus praecepit ei, ut malediceret mihi & quis est, qui contradicat? ajebat David. 3. Talis quisque est, qualis est in oculis Dei, parum ergo curandi homines. Magnam habet cordis tranquillitatem, qui nec laudes curat nec vituperia. Thom. Kemp. 4. Honorem & dignitatem reputet, Christo assimilari in contemptu, & ejus regia insignia gestare. 5. Mutuas injurias & contemptus reponendo, nihil proficit: taceat ergo & dissimulet, suam conscientiam bonam acquiescens, & gaudeat exemplo sanctorum Apostolorum & aliorum: qui ibant gaudentes, quoniam digni habiti sunt, contumeliam pati.

V. In morte parentum & amicorum tristes consolandi sunt. 1. Deus repetit, quod suum erat, cur igitur queramur aut doleamus? *Noli plorare, reddidisti depositum*, ait S. Chrysostr. hom. 23. in Matth. 2. Si bene defunctus est gaude,

gaude, quia è carcere translatus est ad regnum cœleste, è valle lacrymarum ad perpetua gaudia. 3. Deus aufferat solatium terrenum, ut in ipso spes reponatur, & ipse sit solatium melius, diviniusque. Quantarum curarum tibi causa fuit defunctus? quantum impedimentum in divino servitio? Expeditiùs nunc Deo servies. 4. Animabunt exempla Jobi, Matris Machabæorum, S. Felicitatis, S. Symphorosz, quæ septem Filios martyrio affici coram se spectavit, Mauritiî Imperatoris, qui ad singulos ictus, quo filii interimebantur, dicebat: *Iustus es Domine, & rectum iudicium tuum.* 5. Ponatur spes in Deo & solatium ab illo exspectetur. Rex David, vivente Infante, flebat, si fortè donaret eum sibi Deus: mortuo autem infante, dicebat: *Nunc quare jejunem? numquid potero eum revocare amplius?* 2. Reg 12.

VI. Persecutionem patientes consolandi. 1. Exemplo Christi & Apostolo-

stolorum: *Si mundus vos odit, scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Joan. 15. Non est servus major Domino suo.* 2. Exemplo Davidis, oculos non tam ad persequentem, quàm ad Deum permittentem convertant: *Dimittite eum ut maledicat, Dominus precepit ei, ut malediceret David.* 3. Perpendant commoda & utilitates persecutionis: ut suat amor Dei erga eum, qui patitur: major unio cum Deo, ornatus animæ, salutis securitas, proximi ædificatio: quântò igitur graviores sunt persecutiones, tantò magis ad Deum confugiant & per orationem & fiduciam se ei uniant. 4. Considerent præmii magnitudinem: *Beati estis cum maledixerint vobis homines, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum adversum vos, mentientes, propter me, gaudete & exultate; quoniam merces vestra copiosa est in cælis.* 5. Perpendant sæpe dictum Apostoli, 2. Tim. 3. *Omnes qui piè volunt vivere in Christo, persecutionem patientur. Cur ergo, si piè cum*
Sanctis

Sanctis cupiat vivere, cum iisdem non
patiatur?

VII. Patientes angorem & tristitiam consolandi. 1. Exemplo Christi, dicentis: *Tristis est anima mea usque ad mortem* Matth. 26. 2. Voluntate Dei. 3. Sunt quasi Martyres. 4. Tristitia est loco purgatorii. 5. Etiam si propria culpa hæc crux acciderit, patienter tamen de manu Dei accipienda & sustinenda est. Dominus est qui crucem imponit. 6. Causæ desolationum & tristitia, considerata plurimum consolari possunt. Eas Gerfon Cancellarius enumerat, Confid. de myst. Theol. nimirum immittit eis Deus. 1. Ad superbiã retundendam & cavendam. 2. Ad desiderium vehementius inflammandum. 3. Ad cognitionem propriæ vilitatis, ut homo vilescat. 4. Ut induat viscera pietatis super aliorum desolatione. 5. Ad satisfactionem pro peccatis. 6. Ut experientiã doctus, melius alios doceat. 7. Ne deserat, præ dulcedine iussa Dei. 8. Ad punitionem venturam.

um peccatorum. 9. Ut innotescat, num gratis & absque stipendio solatorum, Deo velit servire. 10. Ad exercendam patientiam. 11. Ut provocetur, tanquam pullus ab aquila, ad volandum: & mater ad horam filium relinquit, ut instantius clamer. 12. Ut discat ex parva, quid sit amaritudo perpetua &c.

VIII. Patientes graves tentationes consolandi. 1. Exemplo Christi tentati à Diabolo. 2. Conditione vitæ humanæ, quæ militia & tentatio est super terram. 3. Deus fidelis est, nec tentari supra vires patietur, teste S. Jacobo. 4. Parum nocere Tentator potest, nisi quis ipse velit. *Alligatus canis est, mordere non potest nisi veientem & accedentem.* S. August. serm. 179. de temp. 5. Deus paratissimum semper offert auxilium. *Si Deus pro nobis, quis contra nos?* 6. Magnum præmium ex victoria tentationum sperandum. 7. Sic demonstratur amor erga Deum & vera amicitia, mirificèque Deo placeat.

cet.

cet. Unde: *Omne gaudium existimate, Fratres, si in varias tentationes incideritis.* S. Jacobus c. i. Agnovit hoc Abbatissa Sara tredecim annis a Spiritu fornicationis tentata, nunquam oravit, ut recederet ab ea hujusmodi pugna, sed hoc solum petiit: *Da mihi fortitudinem Deus.* Ut in vitis PP. L. 6. refertur.

CAPUT XXIV.

De curatione Pastoralis.

PER curationem pastorem intelligitur Peccatorum ad statum gratiae reductio, quae Pastoribus in primis competit, exemplo Christi dicentis; *Non veni vocare justos, sed peccatores.* Lucæ 5. Ita erit Pastor bonus, perditam oviculam quærere non desinens, donec invenerit.

Industria i. Est, more Medicorum, inquirere in morbum, quo vel communitas vel persona curanda laboret, & à probatis viris usitata vitia cognoscere. Hæc praxis familiaris fuit

S. Xa